

גמ"ר (חיפה) 6834-09-20 - מדינת ישראל נ' מוחמד זידאן

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

גמ"ר 6834-09-20 מדינת ישראל נ' זידאן 28 יולי 2025

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה מיכל דויד
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד זידאן

הנאשם

גזר דין

רקע:

1. ביום 29.03.19 אירעה תאונת דרכים, אשר עקב התרחשויות נגרם מותן של שתי נשים, אחיות-הגב' פ.ס. והגב' ח.ס. (להלן: "**המנוחות**"). בנוסף, נגרמו פציעות לנאשם, לנהגת הרכב האחר ולנוסעת נוספת, וכן נגרם נזק מוחלט לרכבים המעורבים.

2. ביום 23.09.20 הוגש נגד הנאשם כתב אישום, המייחס לו שתי עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, בניגוד לסעיפים 64+40 **לפקודת התעבורה [נוסח חדש]**, התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"), גרימת נזק לגוף ולרכוש, עבירה בניגוד לתקנה 21(ב)(2) **לתקנות התעבורה**, תשכ"א-1961 וסעיפים 68 ו-62(2) לפקודה וכן נהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף,

עבירה בניגוד לסעיף 2(א) **פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש)**, תש"ל-1970.

3. עפ"י עובדות כתב האישום, הנאשם נהג, עובר לתאונה, ברכב מסוג אופל בכביש 7955 מכיוון כללי מערב למזרח, בעוד שהרכב בו ישבו המנוחות בספסל האחורי (להלן: "**רכב ב'**" או "**הרכב האחר**") היה נהוג ע"י כלתה של אחת מהן, הגב' ת.ס. (להלן: "**הנהגת**" או "**נהגת רכב ב'**"), אשר נסעה במסלול הנגדי. לצידה של הנהגת ישרה בתה, הגב' ל.ס. (להלן: "**הבת**" או "**ל.ס.**").

4. סמוך לק"מ 6.9 בכביש 7955, במהלך נסיעתו בעקומה לימין, סטה הנאשם לנתיב הנגדי, ללא כל סיבה הקשורה ברכב או בתנאי הדרך, והתנגש חזיתית עם רכבו ברכבה של הנהגת, שהגיע מולו.

ההליך:

5. ביום 08.10.24, לאחר ניהול הליך הוכחות, הורשע הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ובטרם נגזר דינו, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן, וזאת בהתאם להוראות סעיף 19(ב) **לחוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה)**, תשי"ד-1954 וסעיף 1(1) **לאכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן)**, תשכ"ד-1964, שכן במועד ביצוע העבירות היה מתחת לגיל 21. לבקשת בא כוחו, הופנה הנאשם, במקביל, לקבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות.

יצוין, כי ב"כ המאשימה לא התנגדה לעצם ההפניה לתסקיר ולקבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, אולם טענה כי ההמלצות לא יחייבו אותה וכן טענה כי המאשימה שומרת על זכותה לבדוק הגשת תסקיר נפגעות מטעם משפחות המנוחות.

חוות הדעת מטעם הממונה על עבודות השירות:

6. ביום 20.02.25 הונחה על שולחני חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, לפיה נמצא הנאשם מתאים לריצוי עונש המאסר בדרך של עבודות שירות.

התסקיר לעונש:

7. ביום 03.03.25 הוגש לתיק בית המשפט תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן.

מטעמי צנעת הפרט, לא אפרט את האמור בתסקיר לעניין נסיבותיו האישיות של הנאשם, אולם אציין כי התסקיר מפרט את הרקע האישי והמשפחתי שלו ואת מסלול חייו של הנאשם לאחר התאונה.

עוד צוין בתסקיר, כי הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, וכן טוען כי השמש סנוורה אותו, ומרגע זה אינו זוכר את אשר אירע.

כן צוין בתסקיר כי הנאשם היה באותה עת סטודנט לתואר ראשון בחוג למדעי ההתנהגות במכללה האקדמית "צפת", ולאחר מכן המשיך ללימודי סיעוד והוכר כאח מוסמך בשנת 2024.

בשלהי התסקיר ביקש שירות המבחן לדחות את הדיון בשלושה חודשים, וזאת על מנת לקבל תמונה ברורה יותר על אודותיו.

ביום 05.03.25 התקיים דיון, ובמסגרתו נעתרתי לבקשת שירות המבחן, והוריתי על דחיית

הדיון לשם קבלת תסקיר משלים ולטיעונים לעונש ליום 04.06.25.

ביום 03.06.25 הונח על שולחני תסקיר משלים מטעם שירות המבחן, במסגרתו ציין את פרטי ההליך בו נטל חלק הנאשם במסגרת פרק הזמן שחלף.

שירות המבחן ציין את התרשמותו מן הנאשם, נסיבותיו האישיות והשלכות העונשים הצפויים עליו, תוך שצוינו במקביל גם חומרת העבירות בהן הורשע והתוצאות הטראגיות של התאונה.

בשלהי התסקיר, הומלץ להטיל על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות ברף העליון בשילוב עם ענישה מרתיעה צופה פני עתיד. לחילופין- צוין כי במידה ויוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, בית המשפט מתבקש להפנותו להליך של מיון מוקדם, על מנת שישוּבץ במתקן כליאה המתאים לצרכיו.

הראיות לעונש:

8. מטעם המאשימה הוגשו גיליון הרישום הפלילי ורישום התעבורה של הנאשם, סומנו ת/55.

9. מטעם הנאשם הוגשו מסמכים אישיים ותעודות, סומנו נ/6.

טיעוני הצדדים לעונש:

10. בדיון שנערך ביום 04.06.25 התייצב באולם נציג משפחת המנוחות, עו"ד א.ס., בנה של הגב' ח.ס. ז"ל ואחיינה של הגב' פ.ס. ז"ל, שתי האחיות, שקיפחו את חייהן, באירוע הטראגי מושא כתב האישום.

11. עו"ד א.ס. פרש לפניי תמונה קשה ומסכת אבל סבל וכאב, שהיא מנת חלקה של משפחתו ושלו מאז מותן של אמו ודודתו בתאונה.

12. מר א.ס. ציין, כי בעקבות האירוע עבר התקף לב, ובהמשך לא רצה לקבל כל מידע לגבי התיק ולגבי הנאשם. עוד מסר, כי מספר ימים לפני הדיון, הגיעו אל ביתו הנאשם, אביו של הנאשם ומספר מכובדים, וביקשו ממנו להגיע לבית המשפט. לאחר לבטים לא פשוטים, ולאחר ששם על כפות המאזניים הן את העובדה כי שם האירוע מאחוריו וכי כל חזרה אחורנית טומנת בחובה צער רב והן, מנגד, את העובדה כי מול עיניו ניצב הגורם לכל הצער והכאב - צעיר שנמצא בתחילת דרכו, שמאז מועד האירוע הטראגי סיים את לימודיו והתחתן. כאשר דמיין את בנו מצוי בסיטואציה דומה, החליט להגיע לדיון ולומר לבית המשפט כי הוא סולח ומרחם על הנאשם, וכי הוא מבקש גם מבית המשפט

לרחם עליו כדי שיוכל להמשיך בדרכו. לבסוף ציין כי הוא "חופר בור ושם אותו בבור, על אף שזה קשה", ובכך התכוון לסגירת הגולל על הכאב והסבל שהינם מנת חלקו, ושאותם, כך נראה, הוא מתכוון לנסות ולשכך.

13. עם סיום עדותו של עו"ד א.ס., הנאשם ניגש אליו, לחץ את ידו, בכה וביקש את סליחתו.

14. ב"כ המאשימה הגישה את טיעוניה בכתב, שסומנו ת/56, וב"כ הנאשם הגיש, אף הוא, טיעונים בכתב, שסומנו נ/7. הצדדים השלימו את טיעוניהם לעונש בעל פה.

טיעוני ב"כ המאשימה:

15. בקליפת אגוז, ב"כ המאשימה ציינה כי המדובר באירוע טראגי, בו קיפחו שתי אחיות את חייהן. עוד ציינה המאשימה, כי רכבו של הנאשם סטה אל התיב הנגדי ללא כל סיבה הקשורה ברכב או בתוואי הכביש.

16. המאשימה הפנתה לרמת רשלנותו של הנאשם, שלדידה גבוהה, וציינה שהכלל הוא כי דינו של מי שגדע את חייו של אחר בתאונת דרכים ברשלנות להיאסר מאחורי סורג ובריח. המאשימה הדגישה כי תאונות דרכים הפכו ל"מכת מדינה", ועל בית המשפט לתרום את תרומתו במלחמה נגד תופעה זו, בדמות הטלת ענישה מחמירה, בעיקר כאשר מדובר בתאונות דרכים קטלניות.

17. המאשימה טענה כי אין בנסיבותיו האישיות של הנאשם כל חריג, וכי ככלל גם ענישת "אנשים נורמטיביים", שהיו מעורבים בתאונות דרכים, צריכה להיות חמורה, שכן קיפוח חיי אדם הופכת את אותם אנשים לעבריינים מן השורה. מי שמקפח את חייו של אחר, דינו מאסר בפועל בין כותלי בית הסוהר.

18. המאשימה הפנתה לכך שהנאשם במעשיו פגע בערך החברתי של קדושת החיים. מדובר בערך עליון עליו יש להגן. ההרתעה, המלחמה בנגע תאונות הדרכים והשמירה על בטחון משתמשי הדרך הם אינטרסים ציבוריים חשובים, שהשמירה עליהם היא שמירה על שלמות החברה.

19. המאשימה הפנתה לצורך בהרתעת הנאשם והרתעת הרבים, וציינה כי רק באמצעות הטלת עונש משמעותי ניתן להשיג את התכלית, ולסייע במיגור תאונות דרכים.

20. בסוף דבריה, ביקשה המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים ברף התחתון ובין 36 חודשים בפועל ברף העליון.

לעניין פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם, טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין 15 שנות פסילה בפועל ועד 20 שנות פסילה בפועל.

נוסף על עונשים אלו, עתרה המאשימה להשית על הנאשם ענישה צופה פני עתיד.

21. המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת בטיעוניה.

טיעוני ב"כ הנאשם:

22. ב"כ הנאשם טען לעונש, ובתחילת דבריו ביקש להתמקד בדברי עו"ד א.ס., שנשמעה בפתח הדיון. ב"כ הנאשם חזר וציין כי נדרשו לעו"ד א.ס. "תעצומות נפש" כדי להגיע לבית המשפט, וכי למרות כל הקושי עמו נאלץ להתמודד, הגיע לבית המשפט על מנת לומר כי הוא סולח לנאשם ועל מנת לבקש מבית המשפט לחוס עליו.

23. ב"כ הנאשם ביקש לא להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל, וטען כי בהתאם לדוח "ועדת דורנר", העונש ההולם בעניינו של הנאשם הוא שיקום בקהילה. עוד טען כי בהתאם לאותה ועדה אין לציבור "תרומה" במאסרים קצרים, אלא להיפך.

24. בהשלמת טיעונו בע"פ, ביקש ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהשית על הנאשם עונש מאסר שניתן לשאת בדרך של עבודות שירות, וזאת ברף העליון.

25. לעניין תקופת הפסילה של רישיון הנהיגה של הנאשם, טען ב"כ הנאשם, כי יש בפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם לתקופה של 5 שנים, בניכוי הפסילה בה היה נתון עד היום, כדי להוות עונש הולם ומרתיע בנסיבות העניין.

26. ב"כ הנאשם הוסיף כי מאז אירוע התאונה לא נרשמו לחובת הנאשם עבירות תעבורה.

דברי הנאשם:

27. זכות המילה האחרונה ניתנה לנאשם.

28. הנאשם, כאמור, ניגש לעו"ד א.ס., בכה והתנצל בפניו. בטיעונו הפנה לכך שהגיע לביתו של עו"ד א.ס., וביקש סליחה.

29. הנאשם הפנה לכך כי הקים משפחה ואשתו בהריון. טען כי סיים תואר וכיום עובד כאח מוסמך במיון של בית החולים "העמק". במסגרת תפקידו הוא מציל חיים על בסיס יומיומי, וכי מעולם לא פגע באף אחד.

30. הנאשם הדגיש כי הוא מעוניין להמשיך בחייו, ולא להרוס אותם. בסוף דבריו הנאשם שב והביע צער על המקרה.

דין והכרעה:

31. בתיקון 113 לחוק העונשין, קבע המחוקק מנגנון תלת שלבי לגזירת העונש. בשלב הראשון נדרש בית המשפט לבדוק האם הנאשם הורשע בכמה עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה אחת, ובמידה ומדובר במספר עבירות, על בית המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים.

32. המונח "אירוע" שבסעיף 40יג לחוק העונשין נדון ע"י בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14). בפסק הדין נקבע כי המונח "אירוע" רחב מהמונח "מעשה" וכי אירוע אחד יכול לכלול מספר מעשים.

33. לדעת כבוד השופט ד' ברק ארז, שנמנתה על דעת הרוב, את המושג "אירוע" יש לקבוע בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" לפיו, עבירות אשר יש ביניהן "קשר הדוק" ייחשבו לאירוע אחד. עוד נקבע על ידה כי "קשר הדוק" ימצא בד"כ "כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה".

34. כבוד השופט ע' פוגלמן הצטרף לדעת כב' השופט ד' ברק ארז, והוסיף כי להשקפתו "התיבה 'אירוע אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת".

35. בענייננו, סבורני כי המדובר באירוע אחד, במהלכו ביצע הנאשם מספר עבירות.

36. משקבעתי כי בפניי אירוע אחד, אעבור לקבוע את מתחם העונש ההולם לאירוע כולו, ולאחר מכן אגזור, כאמור, עונש כולל לכל העבירות באירוע, וזאת בהתאם להוראות סעיף 40(א) לחוק.

37. אין צורך להכביר מילים על אודות חומרת מעשיו של הנאשם, ודאי כאשר המדובר באירוע כה קשה וטראגי, בעל תוצאות בלתי הפיכות- במסגרתו נגדעו חייהן של שתי אחיות, כאשר שתי נשים נוספות מאותה המשפחה והנאשם עצמו נפגעו, אף הם.

38. אדגיש, כי נסיבות התאונה בתיק זה קשות במיוחד: כל הנפגעות, הן המנוחות והן שתי הנשים האחרות הן בנות משפחה אחת.

39. דבריו המרגשים ומכמירי הלב של עו"ד א.ס., שבבת אחת איבד בתאונה הן את אמו והן את דודתו כאשר גיסתו ואחייניתו נפגעו, מדגישים זאת בצורה המובהקת ביותר.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט נ' הנדל בע"פ 3545/18 **קיקס נ' מדינת ישראל**:
"יתרה מכך: פגיעה באדם אחד פוגעת לא רק בעולמו שלו, אלא גם בעולמות של אלו הקרובים לו - משפחה וחברים, שנאלצים להתמודד עם קשיים שאין דבר שיכול לרככם".

מתחם העונש ההולם:

40. בית המשפט קובע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה, שביישומו על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות (ע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נ' מ"י** (5.8.13)).

41. הנאשם במעשיו פגע פגיעה אנושה, תרתי משמע, **בערך קדושת החיים** ובערכים חברתיים מוגנים נוספים, בראשם שלום הציבור וביטחונו, זכות המשתמשים בדרך לנסוע בבטחה וכן שמירה על שלטון החוק.

42. **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים האמורים היא **מוחלטת**, כאשר הנאשם בהתנהגותו העמיד את הציבור בסיכון מוגבר, **שהתמשך הלכה למעשה**, בכך שללא כל סיבה הנעוצה בתנאי הדרך,

במצבו המכאני של הרכב או במצבו של הנאשם עצמו, סטה עם רכבו לנתיב הנגדי והתנגש חזיתית ברכב שנסע שם.

43. כתוצאה מההתנגשות, נגרם, למרבה הצער, מותן של שתי נשים, וכן נפצעו שתי נשים נוספות מאותו הרכב והנאשם נפצע אף הוא.

44. אם לא די בכך, הנאשם נהג ברכבו כאשר אינו בעל פוליסת ביטוח חובה, וזאת בניגוד לדין.

45. בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם ראוי, כאמור, להתחשב **בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** כמפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

הנסיבות לחומרה:

46. לחומרה יש לקחת, בראש וראשונה, את התוצאות הקטלניות של התאונה. כאמור, שתי אחיות קיפחו את חייהן, שתי נשים נוספות מאותה המשפחה נפצעו. הנאשם עצמו נפגע, אף הוא. שני כלי הרכב ניזוקו וירדו מהכביש.

47. עוד יש לקחת בחשבון, כי הנאשם הכיר את הכביש היטב, וידע שהמדובר בכביש פתלתל, ללא שטח הפרדה בנוי, עם שוליים צרים מאוד, תהום מצד ימין בכיוון נסיעתו והר בצד ימין בכיוון נסיעת הרכבים הנעים בכיוון ההפוך.

חרף מודעתו לתוואי המסוכן של הכביש, הנאשם נהג ברשלנות, סטה לנתיב הנגדי, וזאת ללא כל סיבה. להדגיש, כי עד עצם היום הזה הנאשם לא סיפק כל הסבר לסטייה זו.

48. עוד נדברך שיש לקחת לחומרה, הוא העובדה כי רשלנותו של הנאשם לא הייתה "רגעית". בהתאם לממצאי הבוחן המשטירתי, עמם הסכים המומחה מטעם ההגנה, רכבו של הנאשם סטה באופן **כמעט מלא** לנתיב הנגדי.

49. אין להתעלם גם מן העובדה כי הנאשם נהג ברכב כאשר נהיגתו לא מכוסה בפוליסת ביטוח חובה כדין.

50. הקושי הרב עמו נאלצים להתמודד נפגעי תאונות דרכים בנסיבות אלו הינו ברור. הוצאות הטיפול בנפגעי תאונות דרכים והשיפוי בגין נזקי רכוש נופל על כתפי הקופה הציבורית, כאשר אין כיסוי ביטוחי.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט (כתוארו דאז) א' רובינשטיין ברע"פ 665/11 **אבו עמאר נ' מ"י**:

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת; ראו למשל סעיפים 17 ו-12 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור."
(ההדגשה אינה במקור, מ.ד.).

ראה גם דבריו של כב' השופט ע. קוטון בעפ"ת 2405-06-18 **סולטאן נ' מדינת ישראל**:

"בשני המקרים נהגה מערער ללא פוליסת ביטוח בת תוקף המכסה את נהיגתו. עבירה זו כשלעצמה היא בעלת חומרה בלתי מבוטלת, אשר יש בה לסכן גם את הקופה הציבורית, ככל שחס וחלילה תתרחש תאונה."

הנסיבות לקולה:

51. לקולה אתחשב בכך שנהיגתו של הנאשם, עובר לתאונה, הייתה רגועה ומהירות נסיעתו לא הייתה הגורם לתוצאותיה הקשות. עוד אתחשב בכך שלנאשם לא יוחסו עבירות תעבורה נוספות, כגון סטייה לנתיב הנגדי במהלך עקיפה מסוכנת או חציית פס הפרדה רציף.

מדיניות הענישה הנהוגה -

52. בטרם אגש לסקירת הפסיקה בעניין הענישה הנהוגה, אצטט את דבריו של כב' השופט מ' מזוז בע"פ 10152/17 מדינת ישראל נ' ח'טיב:

"ניתן למצוא בפסיקה מנעד רחב למדיי של עונשים במקרים של נהיגה רשלנית, בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי, בייחוד כנגזרת של רמת הרשלנות המיוחסת לנאשם והתוצאות שנגרמו בעטייה. עם זאת, ניכרת מגמת החמרה במדיניות הענישה בעבירות כגון אלה." (ההדגשה אינה במקור, מ.ד.)

53. ברע"פ 4581/14 סיסו נ' מדינת ישראל (09.07.14), נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המבקשת, לאחר שהורשעה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות (שתי עבירות), נהיגה ברשלנות וגרימת חבלה של ממש, נהיגה במהירות מופרזת וסטייה מנתיב נסיעה. בית המשפט לתעבורה קבע **כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ובין 24 חודשי מאסר בפועל ובעניין תקופת פסילת רישיון נהיגה נקבע כי תנוע בין 5 ובין 20 שנים**. נקבע כי רשלנות המבקשת הייתה ברמה בינונית-גבוהה. על המבקשת, ללא עבר תעבורתי ופלילי, הושת עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, חצי שנת מאסר על תנאי, פסילה למשך 15 שנים, פסילה על תנאי למשך 12 חודשים וקנס. ערעור שהגישה המבקשת על חומרת העונש בבית המשפט המחוזי התקבל חלקית כך שתקופת המאסר בפועל הועמדה על 14 חודשים ויתר רכיבי גר הדין נותרו על כנם, כאשר בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

54. ברע"פ 10152/17 מדינת ישראל נ' ח'טיב, נדחתה בקשה רשות ערעור של הנאשם לבית המשפט העליון לאחר שהנאשם זוכה מעבירת הריגה והורשע תחתיה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, נהיגה בקלות ראש שגרמה נזק לאדם ולרכוש ואי ציות לאות שברמזור. לחובתו של הנאשם 30 הרשעות קודמות בתעבורה, ביניהן אי ציות לרמזור אדום. תסקיר שירות המבחן לא המליץ על שילובו של הנאשם בתכנית טיפולית וציין כי הנאשם מתקשה להכיר במכלול האישומים

המיוחסים לו. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ובין 25 חודשי מאסר בפועל ובעניי פסילת רישיון הנהיגה נקבע כי המתחם נע בין 8 ובין 15 שנות פסילה בפועל, והשית על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, 9 שנות פסילה בפועל ועונשים נלווים. ערעורה של המדינה לבית המשפט העליון בעניין העונש התקבל ועונשו של הנאשם הועמד על 15 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

55. בעפ"ת 36709-01-15 **מדינת ישראל נ' אבו רמילה ואח'**, (31.03.15), אושר המתחם שנקבע לעבירה של גרם מוות ברשלנות של 6 חודשי מאסר בפועל ועד 30 חודשי מאסר בפועל שנקבע בבית המשפט לתעבורה. עם זאת, בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, והורה כי העונש של 6 חודשי מאסר בפועל שהוטל על שני הנאשמים ירוצה כולו מאחורי סורג וברית. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

56. בעפ"ת 33840-02-12 **חמאד נ' מדינת ישראל**, (10.07.12), בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור באופן חלקי והעמיד את עונש המאסר שהוטל על המערער על 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי אישר את קביעותו של בית המשפט לתעבורה לפיה רמת רשלנותו של המערער הייתה גבוהה. בית המשפט המחוזי ציין כי:

"סקירת הפסיקה דלעיל מצביעה על כך שטווח הענישה בעבירת גרימת מוות בנהיגה רשלנית נע מששה חודשי עבודות שירות, ועד 30 חודשי מאסר בפועל, במקרים החמורים והקשים ביותר. הטלת עונש של 36 חודשים חורגת באופן קיצוני מן הטווח האמור. אף במקרים חמורים מזה שבפנינו (הן מצד דרגת הרשלנות, והן מצד תוצאות התאונה) לא נגזר עונש העולה על 30 חודשי מאסר בפועל." בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

בית המשפט המחוזי, בסעיף 12 לפסק הדין **בעפ"ת חאמד** לעיל, סקר פסיקה רלוונטית:

א. רע"פ 4732/02 **סורפין נ' מדינת ישראל**: המבקשת סטתה לשול ימין מכיוון נסיעתה, שם פגעה ברוכב אופניים שנהרג. בית המשפט העליון קיבל את הבקשה ואת הערעור, והקל בעונשה של המבקשת לנוכח נסיבותיה אישיות החריגות. בית המשפט העליון הורה כי יש להעמיד את העונש על 6 חודשים שניתן לרצות בעבודות שירות תחת עונש של 12 חודשי מאסר בפועל.

ב. ע"פ 6755-09 **אלמוג נ' מדינת ישראל**: המערער נסע במהירות מופרזת כאשר בדמו אלכוהול תוך שהוא מסייע שתי נוסעות עמו ברכב. המערער גרם לתאונה בה נהרגה אחת הנוסעות, הנוסעת השנייה נחבלה חבלות של ממש ואף המערער עצמו נפגע חבלות של ממש. בית המשפט המחוזי קבע כי **"רשלנותו של הנאשם ברף שאינו נמוך אך גם אינו הגבוה ביותר"**. על המערער הוטל עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים ועונש מאסר על תנאי. בית המשפט העליון דחה את הערעור וציין כי רשלנותו של המערער הינה **"מהווה של ממש"**.

ברע"פ אלמוג נקבעו כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, עליהם אעמוד בהמשך.

ג. ע"פ 71933/06 קלגסבלד נ' מדינת ישראל: המערער התנגש מאחור ברכב המנוחים, אשר עמד בטור מכוניות. כתוצאה מהתאונה נהרגו נהגת, בת 23, ובנה בן ה-6. בנוסף, נחבלו שלושה מנוסעי כלי הרכב האחרים וכן המערער עצמו. לכלי הרכב המעורבים נגרמו נזקים כבדים. בית המשפט לתעבורה קבע כי רשלנותו של המערער גבוהה. בית המשפט לתעבורה גזר על המערער 15 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של 10 שנים וקנס. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור באופן חלקי וקבע כי עונש המאסר אותו יישא המערער יענוד על 13 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי ציין כי:

"מצאתי להקל במידת מה עם המערער ולהעמיד את תקופת המאסר בפועל על 13 חודשים. הדבר נובע ממשקל נוסף שיש לייחס להודייתו של המערער (אף שבמקרים מסוימים הודיה מתבקשת מאליה וקשה לראות הטעם בכפירה ובניהול הוכחות). מכל מקום, הודיה היא הצעד הראשון המתבקש כאשר אדם טוען לקבלת אחריות. לא הרי מי שמודה בתחילת ההליך, כהרי זה המנסה להרחיק מעצמו אחריות, מנהל הוכחות ומעלה כל טיעון אפשרי כדי לא לשאת באחריות, ומורשע בסופו של הליך מייגע ולעתים ממושך."

ד. ע"פ 68358/10 קבהא נ' מדינת ישראל: המערער עקף רכב אחר שנסע לפניו, גרם לתאונה חזיתית, בה היו מעורבים רכבו של המערער, הרכב עמו התנגש בנתיב הנגדי וגם הרכב אותו עקף. בתאונה קיפחו את חייהם שניים, ושישה מנוסעי שלושת כלי הרכב נפצעו. בית המשפט המחוזי קבע כי רשלנותו של המערער הינה ברף הגבוה. על המערער הושת עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של 14 שנים ומאסר על תנאי. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ה. ע"פ 6544/07 גראמנת נ' מדינת ישראל: הנאשם, נהג אוטובוס, פגע ברוכב אופניים, אשר נסע בשול הכביש בליווי מאמנו, שנסע אחריו ברכב פרטי, וגרם למותו. על המערער הושת עונש מאסר של 30 חודשים בפועל, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 15 שנים, קנס ומאסר על תנאי. בית המשפט העליון קיבל את הערעור באופן חלקי והעמיד את עונש המאסר בפועל על 18 חודשים. 57. לנוכח כל האמור לעיל, ובשים לב למתחמי הענישה הנקובים בפסקי הדין וכן למתחמי הענישה להם עתרו ב"כ הצדדים, אקבע להלן את המתחם בתיק זה.

58. לנוכח מכלול הנסיבות של ביצוע העבירות, העובדה שהמדובר באירוע אחד, שבמהלכו בוצעו מספר עבירות, ובשים לב לענישה הנהוגה, דעתי כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות שבהן הורשע הנאשם נע בין **9 חודשי מאסר בפועל ובין 24 חודשי מאסר בפועל, פסילה בפועל שבין 8 שנים ובין 20 שנים, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי, קנס בהתאם להוראות סעיף 40ח' לחוק העונשין וכן פיצוי למשפחת המנוחות.**

59. יודגש, כי יש להטיל ענישה בשים לב לעקרון ההלימה שהינו עיקרון מנחה, תוך שבקביעת העונש עמוד 10

הנוגע לרכיב הפסילה בפועל תבוא תכלית הענישה שהינה שלילת ההגה מידיו של מי שביצע עבירות כה חמורות, בעלות תוצאות טראגיות ובלתי הפיכות, בעודו ישוב מאחורי הגה.

60. אדגיש, כי לעניין הרף התחתון של המתחם שקבעתי, התחשבתי בתיקון 133 **לחוק העונשין**, תשל"ז-1977 אשר במסגרתו בית המשפט הוסמך להטיל עונש מאסר לתקופה של עד 9 חודשים לריצוי בדרך של עבודות השירות, שכן טרם תיקון זה תקופת המאסר המקסימלית לריצוי עונש בעבודות שירות עמדה על 6 חודשים.

מן הכלל אל הפרט:

61. בית המשפט העליון בע"פ 6755-09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** התווה את הדרך בקביעת העונש ההולם עת מדובר בעבירה של גרם מוות ברשלנות:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה שאנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות."

62. נוסף על כך, יש לזכור כי בהתאם לסעיף 64 **לפקודת התעבורה [נוסח חדש]**, תשכ"א-1961 העונש שיוטל על הנאשם לא יפחת משישה חודשי מאסר בפועל.

בעניין זה אפנה להחלטת מ"מ נשיא בית המשפט העליון, כב' השופט (המנוח) מ. זילברג משנת 1966 בע"פ 211/66 **שפירא נ' מדינת ישראל**:

"קראתי את פסקי-דינם של חברי הנכבדים, השופט ויתקון והשופט הלוי. שניהם שווים כי יש להרשיע את המערער, אך חלוקים בדעתם ביחס לענשו. לי נראה, כי הוראת המינימום האמורה בסעיף 64 של פקודת התעבורה (נוסח חדש), באה לטעת בלב האזרח יחס של הכרת-כבוד מיוחדת בפני קדושת החיים, ולכן משהוכחה רשלנותו של הפוגע-הממית, שומה עלינו להטיל עליו עונש מאסר, חוץ אם אשמתו היא כקליפת השום ממש, - דבר שלא אירע במקרה שלפנינו."

63. כמו כן, ככלל, עונש המאסר שנגזר על נאשם שהורשע בעבירה של גרם מוות ברשלנות, **ירוצה מאחורי סורג ובריח**, גם אם תקופת העונש המוטלת עליו מאפשרת נשיאתו בדרך של עבודות שירות.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ח' כבוב ברע"פ 3981/23 **אזימוב נ' מדינת ישראל**:
"יודגש, כי הטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, חלף ביצועו בדרך של עבודות שירות, אינה מהווה סטייה ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלו. שכן, בית משפט זה עמד לא פעם על חשיבות הטלתה של ענישה הכוללת מאסר מאחורי סורג ובריח במקרים בהם נהיגה רשלנית הביאה לקיפוח חיים (ראו למשל: רע"פ 9094/18 בושרי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (02.01.2019) [פורסם בנבו]; רע"פ 1652/20 סעיד נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (15.03.2020) [פורסם בנבו]; רע"פ 370/23 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (24.01.2023) [פורסם בנבו])."

וכן:

"על הגורם למותו של אחר לתת את הדין על מעשיו - בין אם אלה נעשו בכוונה ובין אם ברשלנות, וזאת בדרך של מאסר מאחורי סורג ובריח, ביחוד לאור הצורך להרתיע נהגים מפני נהיגה רשלנית ולשם מיגור נגע תאונות הדרכים בישראל" (רע"פ 3575/19 **תבור נ' מדינת ישראל**).

ראה גם:

"בית משפט קמא עמד בגזר הדין על הכלל לפיו עבירות של גרם מוות ברשלנות במסגרת תאונות דרכים, מצדיקות, ככלל, הטלת עונש הכולל רכיב של מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח [...], כאשר רק במקרים חריגים, ניתן להסתפק בעונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. כלל זה הוא פועל יוצא של הבכורה שניתנה לערך קדושת החיים [...]." (עפ"ת 19604-08-24 **שם טוב נ' מדינת ישראל**)

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

64. בבואי לשקול את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, אני רואה להביא בחשבון לקולה את אמירותיו הנוגעות ללב של עו"ד א.ס., אשר טען כי הוא סולח לנאשם ואף מבקש לחוס עליו.

65. לא ניתן שלא להקדיש מספר מילים לרגעים המרגשים בהם נשא עו"ד א.ס. דבריו באולם בית המשפט. דומה כי הזמן באולם קפא מלכת, ומילותיו של עו"ד א.ס. חדרו את הלבבות. עו"ד א.ס., בתעצומות ובאצילות נפש, בא ללמד סיגוריה על מי, שלמעשה, גרם לחייו ולחיי משפחתו להתהפך, באופן בו לא ניתן יהיה להשיבם למקום בו היו קודם לכן.

66. עו"ד א.ס. חשף, במקצת, את הסבל הבלתי יתואר שנגרם לו ולמשפחתו כתוצאה מן הטרגדיה. עו"ד א.ס. מצא בליבו, במקביל, את המקום לסלוח ואף לבקש מבית המשפט מחילה לנאשם, בהקבילו אותו לבנו, שיכול היה להיות בסיטואציה דומה.

67. עוד אביא בחשבון, כי במועד ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, טרם מלאו לו 21 שנים וכי עברו התעבורתי היה דל מאוד, וכלל שתי הרשעות מסוג ברירת משפט בלבד, זאת בשים לב לוותק נהיגתו הקצר ביותר נכון לאותו מועד.

68. נתון נוסף שבכוונתי להתחשב בו, הוא העובדה כי ממועד ביצוע העבירות מושא התיק שבכותרת לא נצברה לחובתו של הנאשם ולו הרשעה בעבירת תעבורה אחת.

69. הבאתי בחשבון גם את גילו הצעיר של הנאשם ואת נסיבותיו האישיות המפורטות בתסקיר, כמו גם את הבעת החרטה שלו, בנוכחות עו"ד א.ס., אם כי יצוין כי היה מוטב אילו היה מביע אותה מוקדם יותר.

70. לחומרה אציין את העובדה כי הנאשם לא מסר את הסיבה בגינה סטה אל עבר הנתיב הנגדי. הנאשם מסר מספר גרסאות מתפתחות במסגרת חקירותיו במשטרה, וניסה, בכל כוחו, להרחיק את עצמו מהאחריות לקרות התאונה. אם לא די בכך, גם לאחר הרשעתו בכל העבירות המיוחסות לו, המשיך הנאשם וטען בפני שירות המבחן כי התאונה ארעה בשל כך שסונוור מהשמש וכי מרגע הסנוור אינו זוכר כלום (התסקיר מיום 03.03.25).

71. עוד אציין כי רק לאחר הרשעתו, ביקש הנאשם להיפגש עם משפחת נפגעות העבירה, וזאת בחלופי **כשש שנים וחצי** ממועד האירוע.

הכלל הוא כי ניהול הליך אינו נזקף לחובתו של נאשם. עם זאת, ראוי להזכיר כי הנאשם בחר להעיד הן את הנהגת של הרכב השני והן את בתה שישבה לידה. אזכיר, כי שתיהן נפצעו בתאונה ואיבדו בה את שתי קרובות משפחתן, בהיותן בדרך לביקור חולים. אין צורך להכביר מילים על המעמד הקשה שבמתן עדות בבית המשפט על אירוע כה טראומתי ובלתי הפיך, ועל חשיפת הפצע, שאולי החל להגליד.

72. בתסקיר מיום 03.06.25 המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם עונש מאסר, שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות, תוך שצוין לחילופין כי באם יוטל עליו מאסר מאחורי סורג וברח, יש לקבוע הליך מיון מוקדם, לצורך שיבוצו במתחם כליאה ההולם את נתוניו.

73. תסקיר שירות מבחן הינו בבחינת המלצה בלבד, ובמסגרתו לא נשקלים כלל השיקולים הרלוונטיים, הנשקלים בבית המשפט, בבואו לגזור עונשו של הנאשם.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט י' אלרון בע"פ 6624/23 **ביסאן נ' מדינת ישראל**:

"המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם, אלא כשמה כן היא - המלצה אשר נועדה לסייע לבית המשפט במלאכת הטלת העונש, עת נבחנים מכלול השיקולים הרלוונטיים, לרבות נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת (ע"פ 2654/22 מדינת ישראל נ' דיסלבסקי, פסקה 12 [נבו] (6.12.2022))."

וכן:

"תסקיר שירות המבחן אינו חזות הכל. על אף המקצועיות הרבה של שירות המבחן, אין לראות בהמלצתו קביעה חד משמעית (ראו: ע"פ 6341/14 בן אישטי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 13 (8.7.2015)). על בית המשפט היושב בדין לשקול שיקולים נוספים בנוסף להמלצתו של שירות המבחן, בהתחשב במכלול נסיבות העניין המובא בפניו ותוך ראיית התמונה הרחבה." (כב' השופט י. אלרון, בדעת מיעוט, ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל**)

74. בענייננו, המלצת שירות המבחן שבתסקיר מיום 03.06.25, מבוססת על נסיבותיו האישיות של הנאשם **בלבד**: החשש שלו מפני מאסר מאחורי סורג ובריח, ההשפעות השליליות של המאסר עליו, חשש מפגיעה בשמו הטוב בחברה, חשש כי לא יוכל להמשיך ולעבוד במקצועו והשלכות המאסר על נסיבות משפחתיות-כלכליות.

75. בבואו לגזור את העונש, על בית המשפט לשקול שיקולים **נוספים ורחבים יותר** מאלו הנשקלים ע"י שירות המבחן. כך, יש לשקול את **חומרת העבירה בראי העונש והפסיקה הנוהגת**, והחלטות בית המשפט העליון, שהתוו את הדרך בגזירת הדין, עת מדובר בעבירה של גרם מוות ברשלנות. משקל רב יש לייחס **לתוצאות מעשיו של הנאשם** והשלכותיהן על משפחות נפגעות העבירות, הרתעת היחיד והרבים ועוד.

76. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא מוחלטת. הנאשם העמיד את משתמשי הדרך בסיכון רב, וסיכון זה לדאבוננו, **התממש בצורה הקטלנית ביותר**. מידת הסיכון שיצר הנאשם לציבור המשתמשים בדרך היא רבה, לא רק בעצם הנהיגה הרשלנית, שהובילה לסטיית רכבו של הנאשם אל עבר הנתיב הנגדי, אלא גם באופן הנהיגה- כאשר נהיגתו אינה מכוסה בפוליסת ביטוח, כדין.

77. עם זאת, תיקון 113 לחוק העונשין קובע כי מלאכת גזירת הדין תעשה בשני שלבים. בשלב הראשון יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם, ולאחר מכן, בשלב השני, יש להכריע מהו העונש המתאים לעבירה, כאשר העיקרון המנחה הוא עיקרון ההלימה. על ביהמ"ש הגוזר את הדין להשית ליבו גם **לשיקולי ענישה נוספים, ובהם שיקומו של הנאשם ונסיבותיו האישיות**.

78. סעיף 40 י"א לחוק העונשין קובע כי ביהמ"ש רשאי להתחשב בקיום נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ובהן הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם, נטילת אחריות מצד הנאשם על מעשיו, מאמציו לחזור למוטב, שיתוף פעולה עם רשויות החוק ונסיבות חיים קשות.

79. לא למותר לציין, כי הענישה לעולם אינדיבידואלית:

"ברם, בית-משפט זה חזר והדגיש - ולא רק בעבירות מן הסוג בהן חטא המבקש - כי מלאכת הענישה הנה אינדיבידואלית. בבואה לגזור את הדין יש חשיבות רבה לכך שהערכאה הדיונית תפעיל את שיקול דעתה, ותתחשב, בין היתר בנסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו של העושה. "מדיניות ענישה כללית ועקרונית לעולם לא תוכל לבוא תחת שיקול

דעתו של בית-המשפט בערכאת הדין ובנסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם המיוחד שהורשע בדינו" (**רע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' מדינת ישראל, טרם פורסם**, [פורסם בנבו] **מיום 12.2.06**)."

80. לעניין סיכויי שיקומו של הנאשם, אציין כי שירות המבחן לא ציין מהו ההליך השיקומי לו זקוק הנאשם. בתסקיר שירות המבחן נכתב כי בית המשפט מתבקש לגזור את העונש אשר ימנע את חשיפתו להשפעות השליליות של בית הסוהר ויחזק את סיכויי שיקומו. בכל הכבוד, אמירה זו אינה עולה בקנה אחד עם חומרת העבירות, התוצאות הרות האסון ועם מדיניות הענישה הנוהגת.

81. אציין כי הנאשם לא פנה לקבלת סיוע מקצועי אלא הסתפק, לטענתו, בתמיכה של משפחתו ופגישות עם מרצה מהתואר הראשון. גורמים אלו, לבדם, סייעו לנאשם לעבור את התקופה המורכבת בה היה נתון, מיד בסמוך למועד התאונה. עוד ציין הנאשם כי היה די בסיוע זה כדי "לצאת מהמצב".

82. תסקיר שירות המבחן אינו נוקב בתכנית, ומכל מקום מצופה היה כי תוצג תכנית שיקומית מוצקה בעניינו של הנאשם, שעה שבית המשפט מתבקש להטיל ענישה שאינה תואמת את המצב המשפטי ושאינה בהלימה עם התוצאות המצערות.

83. עצם העובדה כי החשש מפני מאסר הינה מנת חלקו של הנאשם, וכי יש בו כדי להסב פגיעה לו, אינה מספיקה על מנת להמליץ על עונש שאינו כולל שהות בבית האסורים.

84. הנאשם פעל ברשלנות, והנוהג בכלי רכב יודע כי רשלנות יכולה לגרום לתוצאות הרות אסון ולגדיעת חיים.

85. לטעמי, העובדה כי הנאשם לא פנה לקבלת סיוע **מקצועי משמעותי** בכל התקופה מאז קרות התאונה ועד הפנייתו לשירות המבחן במסגרת הליך זה, העובדה כי הנאשם המשיך בחייו ללא שינוי **של ממש** - סיים תואר ראשון במדעי ההתנהגות והמשיך בלימודיו לקראת קבלת תואר נוסף בסיעוד (את שניהם סיים בהצלחה) ובסמוך לכך, הוסמך כאח מוסמך, התקבל לעבודה ונישא לבחירת ליבו, כל אלו מצביעים על כך שהנאשם לא ראה צורך בפנייה לטיפול משמעותי, לא בשירות המבחן ולא באופן עצמאי, וניכר כי הוא שם זרקור על **חששו** מפני הכניסה לבית המאסר, ופועל בעיקר על מנת למנוע התממשות החשש.

86. גם תסקיר שירות המבחן ממרכז בעיקר את ההשלכות של עונש מאסר מאחורי סורג ובריה על הנאשם ואת הפגיעה שתגרם לו ולעבודתו בשל כך.

87. רוצה לומר - **מה עם המנוחות שקולן אינו נשמע?** ההליך הפלילי אמנם דן בעניינים שבין מדינת ישראל ובין נאשם, אולם אל לו לזנוח את קולם של אלו שניזוקו ואת קולם של אלו שנדם לעד. תסקיר שירות המבחן אינו יכול להציב זרקור בנקודה אחת, בעוד האחרת נותרת חשוכה לחלוטין.

88. תחושת אשמתו של הנאשם מובאת בין שורות התסקיר, אולם לא באה לידי ביטוי לכל אורך ההליך המשפטי, שכאמור - לא היה קצר. מוטב היה אילו הנאשם היה מביע חרטה אמיתית ותחושת אשמה קודם לכן, מוטב היה אילו היה מבקש שיקום. הנאשם בושש מלעשות כן, אלא לאחר שהורשע בדין. כעת, ניכר כי הוא פועל בעיקר בשל החשש מן המאסר.

89. נקבע רבות בפסיקה כי נאשמים כמו הנאשם שלפניי הינם נורמטיביים, אשר מעורבותם בתאונות דרכים קטלנית הינו אירוע מטלטל, שמשנה את חייהם מן הקצה אל הקצה (ר' **עפ"ת 62250-07-17 גולדברג נ' מדינת ישראל**; ע"פ 12888-12-12 **נאיזוב נ' מדינת ישראל**).

במקרה דנן בטוחני כי הנאשם מצטער מאד על אשר אירע, אולם נראה כי המשיך בחייו והחל בהבעת אשמה וחרטה רק לאחר שהוכרע דינו.

לא ניתן להשוות בין ההקלה לה זכאי נאשם אשר מקבל אחריות ללא ניהול ההליך, וההקלה, לה זכאי, אם בכלל, נאשם המנהל הליך הוכחות ומעלה כל טיעון אפשרי על מנת להרחיקו מהאחריות.

יפים לעניין זה דבריו של כב' סג"נ השופט ז' המר בע"פ 71933/06 קלגסבלד נ' מדינת ישראל:

"אשר לרכיב המאסר, למרות האמור לעיל, מצאתי להקל במידת מה עם המערער ולהעמיד את תקופת המאסר בפועל על 13 חודשים. הדבר נובע ממשקל נוסף שיש לייחס להודייתו של המערער (אף שבמקרים מסוימים הודיה מתבקשת מאליה וקשה לראות הטעם בכפירה ובניהול הוכחות). מכל מקום, הודיה היא הצעד הראשון המתבקש כאשר אדם טוען לקבלת אחריות. לא הרי מי שמודה בתחילת ההליך, כהרי זה המנסה להרחיק מעצמו אחריות, מנהל הוכחות ומעלה כל טיעון אפשרי כדי לא לשאת באחריות, ומורשע בסופו של הליך מייגע ולעיתים ממושך".

90. אציין, כי בדעתי לגזור על הנאשם עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג וברית, כאשר תקופת העונש תיגזר באופן ישיר מרמת רשלנותו, תוך שיודגש כי נסיבותיו האישיות של הנאשם ייסוגו, אם כי אתחשב בהן, מפני הצורך להגן על עקרון קדושת החיים, עקרון ההלימה והצורך בהרתעה.

91. בעניין הטלת עונש מאסר מאחורי סורג וברית אפנה לרע"פ 3575/19 תבור נ' מדינת ישראל:
"על הגורם למותו של אחר לתת את הדין על מעשיו - בין אם אלה נעשו בכוונה ובין אם ברשלנות, וזאת בדרך של מאסר מאחורי סורג וברית, בייחוד לאור הצורך להרתיע נהגים מפני נהיגה רשלנית ולשם מיגור נגע תאונות הדרכים בישראל (רע"פ 9094/18 בושרי נ' מדינת ישראל 9094/18 (2.1.2019))."

וגם:

"יודגש, כי הטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, חלף ביצועו בדרך של עבודות שירות, אינה מהווה סטייה ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלו. שכן, בית משפט זה עמד לא פעם על חשיבות הטלתה של ענישה הכוללת מאסר מאחורי סורג וברית במקרים בהם נהיגה רשלנית הביאה לקיפוח חיים (ראו למשל: רע"פ 9094/18 בושרי נ' מדינת ישראל, פסקה 9

(02.01.2019) [פורסם בנבו]; רע"פ 1652/20 סעיד נ' מדינת ישראל,
פסקה 5 (15.03.2020) [פורסם בנבו]; רע"פ 370/23 כהן נ' מדינת
ישראל, פסקה 12 (24.01.2023) [פורסם בנבו]. (רע"פ 3981/23
אזימוב נ' מדינת ישראל).

עם זאת, אתחשב בפגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו, וזאת בתוך מתחם הענישה שקבעתי,
ובהתאם להיותם של הפרמטרים הללו נקובים בדין. כאן יצוין כי מאז התאונה, הנאשם התחתן
ומצפה לתינוק.

92. כמו כן, כאמור, אתחשב בתוך המתחם בשיקולי **הרתעת היחיד והרבים**. אני סבורה כי על בית
המשפט לתרום את תרומתו למיגור תופעת עבריינות תעבורה בכלל ותופעת נהיגה רשלנית אשר
מביאה לתוצאות טראגיות וגדיעת חיי אדם, בפרט. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט נ' הנדל
בע"פ 3545/18 **קיקס נ' מדינת ישראל**:

"פגיעה ב"נכס" היקר מכל - האדם - באופן זה, אינה גזרת הכתוב אלא
מעשיו של האדם עצמו. החברה משקיעה רבות בביטחון המדינה כדי
להגן על אזרחיה, אך האסונות המתרחשים מדי יום בכבישים סודקים
את המרקם החברתי והאנושי שלנו במידה בלתי מבוטלת, והעובדה
שהם מתרחשים כתוצאה מרשלנות בכביש, ולא במכוון, אינה פוטרת את
החברה מהשקעת משאבים לשם לחימה בתופעה זו. ההפך הוא הנכון.
במלחמה זו, בית המשפט הוא בעל תפקיד מרכזי. מתפקידו לתרום
למאבק באמצעות ענישה ראויה. יחד עם זאת, ענישה ראויה כוללת גם
התחשבות באדם שנשפט."

דרגת הרשלנות:

93. **בפסק דין אלמוג** נקבע כי "אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות". יפים
לעניין זה דבריו של כב' השופט י' אלרון ברע"פ 5047/18 **בלאל נ' מדינת ישראל**:
"בית משפט זה חזר וקבע מספר לא מבוטל של פעמים כי בעת קביעת
העונש בעבירות אלו ניתן משקל רב לדרגת הרשלנות בה נהג המורשע בדין,
וכי במקרים חריגים בלבד יהא הלה פטור ממאסר בפועל (ראו למשל: ע"פ
6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.11.2009); רע"פ
2996/13 נייאזוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.8.2014); עניין נגי'ב)."

94. לא אחזור על ניתוח האירוע מבחינת תוואי הכביש בו ארעה התאונה, מודעותו של הנאשם לתוואי
זה ונהיגתו הרשלנית כפי שניתחתי בהכרעת הדין.

95. אציין כי לטעמי, היעדר הסבר לסיבה לסטייה לנתיב הנגדי, מעמיד את רשלנותו של נהג פלוני על הרף הבינוני, למצער.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט י' אלרון ברע"פ 5047/18 **בלאל נ' מדינת ישראל**:
"בענייננו, אין חולק כי הרשלנות בה נהג המבקש היתה חמורה ביותר. בית משפט השלום קבע כי "דרגת ההתרשלות הייתה גבוהה וברורה", ובית משפט קמא ציין כי "אין בנמצא הסבר שיכול להוות מענה" לכך שהמבקש לא הבחין במנוח בעת נהיגתו. על כן, בדין החמיר בית משפט קמא בעונשו של המבקש, והעמידו על עונש מאסר בפועל, במסגרת מדיניות הענישה הראויה לעבירה זו ונסיבות ביצועה בענייננו."

96. בענייננו, יש להוסיף לעצם הסטייה הבלתי מוסברת לנתיב הנגדי גם את העובדה כי מדובר בסטיית רכב הנאשם לנתיב הנגדי **באופן מלא** כמעט, והתוואי המסוכן של הכביש שהנאשם היה **מודע לו היטב- חובת זהירות חלה על כל נהג, ומקל וחומר, שומה על מי שמכיר את הדרך וסכנותיה לנהוג בזהירות מוגברת**. פרמטרים אלו אמנם מנחים לצורך קביעת המתחם, אולם יכולים גם להוות פרמטרים של נסיבות המסייעות בקביעת העונש בתוכו.
97. **רשלנותו של הנאשם, אם כן, הינה ברף גבוה**.

98. בכוונתי להתחשב, כאמור, בנסיבותיו האישיות של הנאשם, וכן בפגיעתו של העונש בנאשם ומשפחתו. עם זאת, כפי שנקבע בפסק דין **אלמוג**, נסיבותיו האישיות של נאשם נסוגות מפני הצורך להגן על ערך קדושת החיים, כך **שהמשקל נוטה בבירור לטובת האינטרס הציבורי**.
99. לא מצאתי כי נסיבותיו האישיות של הנאשם הן מיוחדות וחריגות המצדיקות סטייה מן הכלל של הטלת מאסר מאחורי סורג וברח.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט א' שהם ברע"פ 2829/13 **מוריאל נ' מדינת ישראל**:
"עם זאת, וכפי שקבע השופט א' רובינשטיין ברע"פ 6443/12 לידסקי נ' מדינת ישראל, פסקה ו' [פורסם בנבו] (9.9.2012), הרי שאותן "נסיבות מיוחדות" אין משמען ניהולם של חיים נורמטיביים גרידא, דבר המצופה מכל אדם ואדם, אלא שנדרש דבר מה מעבר לכך. לפיכך, אין בידי לקבל את עמדתה של הערכאה הדיונית, אשר מצאה לסטות מרף הענישה המינימלי, אותו הכתיב המחוקק בסעיף 39א לפקודה, בקובעה, כי המבקשת "מנהלת אורח חיים תקין ונורמטיבי". קביעה זו סותרת, כאמור, את פסיקתו של בית-משפט זה וחוטאת לכוונתו הברורה של המחוקק, כפי שזו משתקפת מהוראת סעיף 39א לפקודה. לפיכך, בדין קיבלה ערכאת הערעור את טענותיה של המשיבה והחמירה בעונשה של המבקשת, כמפורט לעיל."

100. אדגיש, כי ניתן למצוא פסיקה, במסגרתה נגזרו על נאשמים שהורשעו בגרימת מוות ברשלנות, עונשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, אלא שהנסיבות האישיות של הנאשמים שם שונות מאוד מנסיבותיו האישיות של הנאשם שלפניי

ר' עפ"ת 19604-08-24 **שם טוב נ' מדינת ישראל**: רשלנות נמוכה, נסיבות אישיות-רפואיות קשות
עמוד 18

מאוד, בתאונה נהרג רוכב אופנוע.

יפים לעניין זה גם דבריו של כב' השופט (המנוח) ס. ג'בראן ברע"פ 548/05 **לוינ' נ' מדינת ישראל:** "במקרים שכאלו, חרף העובדה, כי ניתן לבסס בהם הרשעה בעבירה של גרם מוות ברשלנות, עשוי בית-המשפט, בנסיבות חריגות ומיוחדות ביותר, להימנע מהשתת עונש מאסר בפועל, ולהסתפק בעונש של פסילת רישיון לזמן ארוך ומאסר לריצוי בעבודות שירות (ראו למשל ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ' מדינת ישראל פ"ד נה 613 (2) ע"פ, 1443/94 889/94 מקרי נ' מדינת ישראל (לא פורסם); (ע"פ 5198/94 יוסף כרמלי נ' מדינת ישראל (לא פורסם))." (ההדגשה אינה במקור, מ.ד.).

101. לנוכח האמור לעיל, רמת הענישה הנוהגת בעניין עבירה של גרם מוות ברשלנות, הוראת סעיף 64 לפקודה, לפיה העונש **המינימאלי** שייגזר על נאשם הינו 6 חודשי מאסר בפועל, ולו בעבודות שירות, פסיקה עקבית של בית המשפט העליון בעניין העונש שיש להטיל על המורשע בעבירה זו ורמת הרשלנות של הנאשם שלפניי, אין לי לקבל את עתירת ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם עונש של "שיקום בקהילה", כמשמעותו בדוח של הצוות הבין-משרדי לבחינת חלופות לעונש המאסר.

102. ב"כ הנאשם מפנה לדוח "ועדת דורנר" בעניין מאסרים קצרים. הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח בעבירות תעבורה הוא חריג, להוציא עבירה של גרם מוות ברשלנות - שם מדובר בעונש שהמחוקק ראה לנכון לקבוע עונש מאסר מינימאלי של 6 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם עותר להטלת "ענישה בקהילה", ומבקש להטיל, בין היתר, רכיב של צו מבחן, שעה ששירות המבחן לא המליץ על כך במסגרת התסקיר.

103. לטעמי, המחוקק, בקבעו עונש מינימום בעבירת גרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים, ראה חומרה יתירה ברשלנות שהביאה לכך. לשם השוואה - בהוראות סעיף 304 לחוק העונשין, שגם היא עבירת "גרם מוות ברשלנות", אין הוראה דומה בדבר עונש מינימום, שם נקובה רק ענישת המקסימום, בדומה לרוב העבירות הנקובות בחוק העונשין - 3 שנים.

104. בנסיבות המקרה, לא מצאתי הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם לקולה. מנגד, איני סבורה כי יש לחצות את רף מתחם העונש ההולם לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

105. לסיום ייאמר, כי בגזירת העונש התאים בתוך המתחם יש לתת את הדעת גם לכמות הנפגעים בתאונה. יפים לעניין זה דבריו של נ' הנדל בע"פ 3545/18 **קיקס נ' מדינת ישראל:** "גזירה של עונש זהה על מי שגרם למותו של אחד ועל מי שגרם למותם של רבים, עלולה להיתפס כדילול של ערך חיי האדם, ואף לפגוע במידת ההרתעה הראויה. אין זו הגזירה המתאימה לשיטת משפטנו."

106. לטובת הנאשם אקח בחשבון כי התאונה ארעה ביום 29.03.19 וכתב אישום בתיק שבכותרת הוגש רק ביום 23.09.20 - כשנה וחצי לאחר האירוע. בנוסף לכך, במהלך ניהול התיק מדינת ישראל, ככלל העולם, נקלעה למשבר "מגפת הקורונה", ולאחר מכן, בשנת 2023, נפתחה מלחמת "חרבות ברזל" וכל האירועים הביטחוניים שבאו אחריה הוסיפו להתארכות ההליכים בתיק זה.

פיצוי לנפגעי העבירה:

"האם קנס ופיצוי חד הם לעניין זה? במובן הגנרי-משפטי דומני שהתשובה אינה בחיוב. הקנס מהווה רכיב עונשי "שגרתי" הדומה במהותו לשאר אמצעי הענישה שמבקשת המדינה בהליך הפלילי; לעומת זאת, הפיצוי חורג מן היחסים שבין הנאשם למאשימה, ומטרתו לאפשר לפצות את קרבן העבירה במסגרת ההליך הפלילי - מתוך הכרה בכך שמעטים, מטבע המציאות, נפגעי העבירה הפותחים בהליכים אזרחיים כנגד העבריינים (רע"פ 2976/01 אס"פ נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 418, 476 פסקה 40 לפסק-דין של השופט - כתארו אז - חשין (2002); ע"א 8195/09 פלוני ז"ל נ' פלונית, פסקה 27 לפסק דין של השופט מלצר (2015))." (ע"פ 3341/14 קוואסמה ואח' נ' מדינת ישראל)

107. למותר לציין כי הטלת רכיב הפיצוי במסגרת הליך פלילי, אינה מונעת מנפגעי העבירה למצות את זכויותיהם במסגרת הליך אזרחי, ככל שיחפצו בכך. לעניין זה ראו ע"א 11141/08 **בועז יונה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.07.2011):

"הסדר הפיצוי המתואר בסעיף 77 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 כולל מאפיינים פליליים ואזרחיים כאחד (רע"פ 2976/01 אס"פ נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 418 (2002)). חרף מאפייני האזרחיים, הסדר הפיצוי שבמסגרת ההליך הפלילי איננו ההליך הממוצה ובוודאי לא ההליך המועדף למימוש החובה לפצות נפגעי עבירה על נזקיהם. בפועל, אין הוא מוציא את הזכות לממש את הזכות לפיצוי מלא, במסגרת הליך אזרחי רגיל, ואין הוא משמש לה תחליף (רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.8.2007); ע"פ 10632/07 מזרחי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.6.2008)). בכך אין כמובן כדי לגרוע מן הצורך להיטיב עם הניזוקים, ולהביא בחשבון את עניינם, גם במסגרת המוגדרת של הוראת סעיף 77 לחוק העונשין".

108. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי מצבו הכלכלי של הנאשם המחויב בפיצוי נפגעי העבירה, אינו נמנה בין השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לקבוע את גובהו של רכיב זה. "לגוף הדברים, אין הסכום קשור מטבעו ביכולתו הכלכלית של החייב, כשם שבמשפט אזרחי אין בודקין בקביעת חיוב את יכולתו של החייב, ובהליך

אזרחי דבר

אחרון זה הוא עניין להוצאה לפועל לענות בו; ולכן הנושא שהעלה בא כוחו המלומד של המערער כעיקר טיעונו, קרי, אי יכולתו הכלכלית של שולחו, אינו יכול לשמש אמת מידה. לכאורה, ואיני מדבר דווקא במקרה דנא, תיתכן סיטואציה שבה ייפסק סכום שבשעת פסיקתו אין החייב יכול לעמוד בו, ולימים ישתפר מצבו הכלכלי אם מהשתכרות ואם ממקור אחר, ויכולתו תשתנה. " (ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל).

109. מכאן כי רכיב הפיצוי הוא רכיב אובייקטיבי, הנקבע עפ"י אמות מידה שונות מאלו על-פי הן נקבע גובהו של הקנס אשר הוא רכיב סובייקטיבי, וזאת בשים לב, בין היתר, להוראות סעיף 40ח' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 לפיו "קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, יתחשב, נוסף על האמור בסעיף 40ג(א), במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם עונש הקנס ההולם".

110. יש לציין כי בעניין גובהו של רכיב הפיצוי, בשים לב להוראות סעיף 77(א) וסעיף 77(ב) לחוק העונשין, בית המשפט מוגבל בסכום אותו הוא רשאי להטיל וסכום זה הוא נגזרת של הסבל והנזק שנגרמו.

111. במקרה דנן, לא ניתן לסיים את גזר הדין ללא ציון המובן מאליו- דבר לא יוכל להשיב אחורנית את הגלגל. התוצאות הטראגיות הינן בלתי הפיכות, וחרוטות היטב בליבן של משפחות המנוחות.
112. אני מבקשת לפנות באופן ישיר למשפחות המנוחות- מי ייתן ותדעו נחמה.

לאחר ששקלתי השיקולים כאמור לעיל, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- הנני גוזרת על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים.

הנאשם יתייצב לתחילת מאסרו בבית מעצר קישון ביום 01.11.25 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 074-7831077/074-7831078 וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציווד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

- הנני גוזרת על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה של גרם מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה ויורשע בגינה.

- אני דנה את הנאשם לתשלום פיצוי בסך 15,000 ₪ לכל אחת מן המשפחות של שתי
עמוד 21

המנוחות, לפי פרטים שימסרו ע"י המאשימה בתוך 30 ימים.

הפיצוי ישולם בתוך 90 ימים ממועד קבלת הפרטים.

- אני דנה את הנאשם לתשלום פיצוי בסך 5,000 ₪ לכל אחת מעדות התביעה 5 ו-6 לפי פרטים שימסרו על ידי המאשימה בתוך 30 ימים.

הפיצוי ישולם בתוך 90 ימים ממועד קבלת הפרטים.

לנוכח הטלת רכיבי הפיצוי, אמנע מהטלת קנס.

- אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 שנים בפועל.

פוטרת את הנאשם מהפקדה.

המזכירות תנפיק אישור הפקדה מהיום.

פסילה זו תרוצה במצטבר לכל פסילה אחרת אותה מרצה הנאשם.

בסה"כ ירצה הנאשם 12 שנות פסילה בפועל.

- אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור על אחת או יותר מן העבירות שעליהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 ויורשע בגין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ג' אב תשפ"ה, 28 יולי 2025, במעמד הנוכחים